

2024Z08730

Vragen van het lid **Nordkamp** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Defensie over *het aanbieden van alternatieve behandelingen aan getraumatiseerde veteranen* (ingezonden 22 mei 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «*Defensie stuurt special forces voor hun gezondheid op cursus sjamanistisch ademen*» gepubliceerd door Follow the Money over het aanbieden van alternatieve behandelingen aan getraumatiseerde veteranen?¹

Vraag 2

Klopt het dat getraumatiseerde veteranen via defensieprojecten worden geïntroduceerd aan behandelaars die zonder de benodigde BIG- en VEN-registraties of academische opleiding traumatherapie (EMDR) aanbieden?

Vraag 3

Deelt u de zorgen van experts dat alternatieve behandelingen het herstel van kwetsbare en getraumatiseerde veteranen juist kan ontsporen met ernstige extra schade tot gevolg?

Vraag 4

Kunt u, gezien het risico op psychotische episodes, garanderen dat er voldoende medisch toezicht geboden wordt bij interventies waarin psilocy-nine gebruikt wordt door alternatieve behandelaren?

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat een alternatieve behandeling nooit in de plaats van *evidence based* behandelingen met gecertificeerde experts dient te worden aangeboden?

Vraag 6

Worden er naast het BaseQamp-project ook nog andere alternatieve behandelingen aangeboden namens Defensie, en zo ja, kunt u aangeven om hoeveel alternatieve behandelaars het dan gaat?

¹ Follow the Money, 2 mei 2024, Defensie stuurt special forces voor hun gezondheid op cursus sjamanistisch ademen (<https://www.ftm.nl/artikelen/kwakzalvers-helpen-defensie-medewerkers-verder-in-de-put>)

Vraag 7

Hoe verhoudt het aanbieden door Defensie van alternatieve behandelingen, waar experts zeer kritisch op zijn, zich tot de zorgplicht van Defensie jegens diens personeel?

Vraag 8

Deelt u de opvatting dat veteranen zoveel mogelijk via het Landelijk Zorgsysteem van Veteranen (LZV) behandeld moeten worden? Zo ja, hoe wilt u mensen dan motiveren om zich te laten behandelen via het LZV?

Vraag 9

In hoeverre worden psychologische en HR-experts geraadpleegd door het Transitieteam Defensie en op grond van welke criteria wordt besloten alternatieve behandelingen binnen te halen?

Vraag 10

Vindt u dat er aan de door de Centrale Organisatie Integriteit Defensie (COID) gestelde voorwaarde om de werkzaamheden tussen het project BaseQamp en de commerciële tak van BaseQamp duidelijk te scheiden is voldaan?

Vraag 11

Vindt u ook dat zowel preventie als beleid bij posttraumatische stressstoornis (PTSS) en moral injury (morele verwondingen) onder veteranen grote aandacht behoeft? Wat is in de huidige praktijk het preventieve beleid binnen Defensie voor morele verwondingen onder (toekomstige) veteranen? Hoe zijn de bevindingen uit de verhalen uit het proefschrift van Tine Molendijk (2020) geïmplementeerd in het defensiebeleid?²

Vraag 12

Bent u bereid om deze vragen voor het commissiedebat Personeel van 30 mei 2024 te beantwoorden?

---

² Tine Molendijk, Proefschrift «Soldiers in conflict, moral injury, political practices and public perceptions» (<https://www.defensie.nl/downloads/publicaties/2020/01/08/proefschrift-soldiers-in-conflict>)